

92**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 22 stycznia 2002 r.

w sprawie określenia minimalnej wielkości środków własnych towarowego domu maklerskiego.

Na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimalną wielkość środków własnych towarowego domu maklerskiego, w zależności od zakresu zezwolenia, zwanych dalej „środkami własnymi na prowadzenie działalności”,

- 2) warunki zaliczania zobowiązań do kapitałów własnych towarowego domu maklerskiego, zwanych dalej „zobowiązaniami podporządkowanymi”,
- 3) minimalną wielkość środków własnych towarowego domu maklerskiego, w zależności od rozmiarów działalności towarowego domu maklerskiego, zwanych dalej „kapitałem netto”,
- 4) maksymalną wysokość zaciągniętych przez towarowy dom maklerski kredytów, pożyczek i wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych w stosunku do wielkości środków własnych na prowadzenie działalności.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie, rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych.

3. Przez środki własne na prowadzenie działalności rozumie się w pełni opłaconą część kapitału zakładowego towarowego domu maklerskiego.

4. W przypadku zagranicznej osoby prawnej prowadzącej, na podstawie zezwolenia, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, o którym mowa w art. 50 ustawy, przez środki własne na prowadzenie działalności rozumie się fundusz na działalność maklerską wydzielony z kapitałów (funduszy) własnych zagranicznej osoby prawnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, powiększony o fundusze rezerwowe oraz zyski oddziału i pomniejszony o straty oddziału.

§ 2. Środki własne na prowadzenie działalności, z zastrzeżeniem § 3, nie mogą być mniejsze niż:

- 1) 3 200 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 ustawy, w zakresie nabywania lub sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e) ustawy, na zasadach określonych w art. 51 ust. 4 ustawy, lub zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 4 ustawy, w zakresie prowadzenia działalności na zasadach określonych w art. 51 ust. 4 ustawy,
- 2) 550 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 ustawy, w zakresie nabywania lub sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e) ustawy, na zasadach określonych w art. 51 ust. 1 ustawy, lub zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 4 ustawy, w zakresie prowadzenia działalności na zasadach określonych w art. 51 ust. 1 ustawy,
- 3) 500 000 zł — w pozostałych przypadkach.

§ 3. Jedna trzecia środków własnych na prowadzenie działalności nie może być niższa niż różnica między sumą niepokrytej straty z lat ubiegłych i straty z bieżącej działalności a sumą kapitału zapasowego i kapitałów rezerwowych.

§ 4. Wysokość kapitału netto, określonego zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, nie może być, z zastrzeżeniem § 5, niższa niż:

- 1) 150 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 ustawy, w zakresie nabywania lub sprzedaży towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e) ustawy, na zasadach określonych w art. 51 ust. 4 ustawy, lub zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 4 ustawy, w zakresie prowadzenia działalności na zasadach określonych w art. 51 ust. 4 ustawy,
- 2) 75 000 zł — w pozostałych przypadkach.

§ 5. Towarowy dom maklerski jest obowiązany posiadać kapitał netto w wysokości zapewniającej utrzymanie:

- 1) stopy zabezpieczenia na poziomie określonym w § 6, obliczonej zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia,
- 2) wskaźnika należności na poziomie określonym w § 7, obliczonego zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia,
- 3) bieżącego poziomu zaangażowania, obliczonego zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia, w wysokości równej lub niższej od maksymalnego poziomu zaangażowania.

§ 6. 1. Stopa zabezpieczenia nie może być niższa niż 8%, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W ciągu pierwszego roku prowadzenia działalności maklerskiej stopa zabezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może wynosić mniej niż 14%.

3. Za termin rozpoczęcia działalności maklerskiej uznaje się datę uzyskania zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd określonego w art. 7 ust. 1 ustawy.

§ 7. Wskaźnik należności powinien przyjmować wartości od 0 do 3.

§ 8. 1. Maksymalny poziom zaangażowania towarowego domu maklerskiego ustala się jako:

- 1) osiemdziesięciokrotność bieżącego kapitału netto — w pierwszym roku działalności,
- 2) stokrotność bieżącego kapitału netto — w drugim roku działalności,
- 3) stowudziestokrotność bieżącego kapitału netto — w trzecim roku i następnych latach działalności.

2. W przypadku towarowego domu maklerskiego, powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej towarowych domów maklerskich, na potrzeby obliczania maksymalnego poziomu zaangażowania, za początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej uważa się:

- 1) dzień rozpoczęcia działalności maklerskiej przez towarowy dom maklerski posiadający w chwili łączenia największy kapitał własny,
- 2) dzień rozpoczęcia działalności maklerskiej przez towarowy dom maklerski prowadzący działalność maklerską dłużej — w przypadku gdy kapitały własne łączących się towarowych domów maklerskich są równe.

3. Sposoby określenia początku okresu prowadzenia działalności maklerskiej, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przy obliczaniu stopy zabezpieczenia.

§ 9. Środki własne na prowadzenie działalności nie mogą wynosić mniej niż 1/4 sumy limitów maksymalnej wysokości należności od klientów towarowego domu maklerskiego, z tytułu zawartych transakcji, przyznanych poszczególnym klientom przez towarowy dom maklerski.

§ 10. Wysokość kapitału netto, stopę zabezpieczenia, wskaźnik należności oraz maksymalny i bieżący poziom zaangażowania dom maklerski ustala na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

§ 11. Wartość, o której mowa w § 3, towarowy dom maklerski wylicza raz w miesiącu — według stanu na ostatni dzień roboczy danego miesiąca.

§ 12. Wysokość zaciągniętych przez towarowy dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych nie może przekroczyć trzykrotności środków własnych na prowadzenie działalności maklerskiej.

§ 13. 1. Zobowiązaniami podporządkowanymi są zobowiązania, które stają się wymagalne nie wcześniej niż po upływie 3 lat od ich powstania i co do których wierzyciel zobowiązał się nieodwołalnie, że w razie otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości towarowego domu maklerskiego jego roszczenia zostaną zaspokojone w ostatniej kolejności.

2. Umowa pożyczki lub kredytu, w wyniku której powstają zobowiązania podporządkowane, nie może

przewidywać zabezpieczeń zwrotu pożyczki lub kredytu przez towarowy dom maklerski ani możliwości domagania się przez pożyczkodawcę lub kredytodawcę wcześniejszej spłaty zobowiązań, niż wynika to z tych umów.

§ 14. 1. Towarowy dom maklerski nie może zaliczyć zobowiązań podporządkowanych do kapitału własnego i pomniejszyć zobowiązań ogółem o zobowiązania podporządkowane przy wyliczaniu zobowiązań łącznych, o których mowa w § 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia, w przypadku gdy — zgodnie z danymi zawartymi w ostatnim sporządzonym przed dniem powstania tych zobowiązań sprawozdaniu miesięcznym, o którym mowa w przepisach określających zakres, tryb oraz terminy dostarczania innych niż wymienione w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej towarowych domów maklerskich — 1/8 środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, jest niższa niż różnica między sumą niepokrytej straty z lat ubiegłych i straty netto z bieżącej działalności a sumą kapitału zapasowego i kapitałów rezerwowych.

2. Wielkość zobowiązań podporządkowanych, uwzględnianych w rachunku kapitału netto, i zobowiązań łącznych nie może być wyższa niż:

- 1) 2/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki lub kredytu, w przypadku gdy okres od powstania tych zobowiązań do ich spłaty, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest dłuższy niż rok, lecz nie dłuższy niż dwa lata,
- 2) 1/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki lub kredytu, w przypadku gdy okres od powstania tych zobowiązań do ich spłaty, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest nie dłuższy niż rok.

§ 15. Wyceny towarów giełdowych klientów dokonuje się według cen rynkowych z dnia dokonania wyceny.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. (poz. 92)

Załącznik nr 1

SPOSÓB OBLICZANIA KAPITAŁU NETTO

§ 1. Kapitał netto jest sumą kapitału własnego oraz wynikającego z rozrachunków rynkowych wyniku na otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycjach kontraktów terminowych, pomniejszoną o:

- 1) wartość udzielonych gwarancji, poręczeń, kaucji, zabezpieczeń i pożyczek,
- 2) wartość aktywów o niskiej płynności,

- 3) wartość instrumentów finansowych i towarów giełdowych będących własnością towarowego domu maklerskiego, przemnożoną przez odpowiadające im wagi, z wyłączeniem papierów wartościowych i towarów giełdowych stanowiących przedmiot wymaganych depozytów zabezpieczających dla otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji kontraktów terminowych, papierów wartościowych i towarów giełdowych stanowią-

cych przedmiot wymaganego depozytu zabezpieczającego dla każdej otwartej pozycji wystawcy opcji lub warrantu,

- 4) bieżącą kwotę środków pieniężnych, wartość papierów wartościowych i towarów giełdowych stanowiących wymagane depozyty zabezpieczające dla otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji kontraktów terminowych,
- 5) bieżącą kwotę środków pieniężnych, wartość papierów wartościowych i towarów giełdowych stanowiących wymagany depozyt zabezpieczający — dla każdej otwartej pozycji wystawcy opcji lub warrantu.

§ 2. Aktywami o niskiej płynności są:

- 1) środki trwałe, z zastrzeżeniem § 3 ust. 1 i 2 załącznika,
- 2) wartości niematerialne i prawne, z zastrzeżeniem § 3 ust. 3 załącznika,
- 3) rozliczenia międzyokresowe czynne,
- 4) należności przeterminowane, sporne lub dochodzone na drodze sądowej nieobjęte rezerwami, w tym przeterminowane należności od klientów z tytułu transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe, zawartych w imieniu własnym, lecz na rachunek dającego zlecenie,
- 5) weksle, z wyjątkiem weksli własnych wystawianych przez bank lub weksli, w stosunku do których bank pełni rolę indosanta, akceptanta lub poręczyciela — do wysokości poręczenia.

§ 3. 1. Do środków trwałych, o których mowa w § 2 pkt 1 załącznika, nie zalicza się środków trwałych posiadanych na podstawie umów najmu lub dzierżawy, lub innych umów o podobnym charakterze, a zaliczanych do majątku towarowego domu maklerskiego.

2. W przypadku zespołów komputerowych zaliczanych do środków trwałych, do aktywów o niskiej płynności zalicza się wartość tych zespołów przemnożoną przez wagę 0,4.

3. W przypadku oprogramowań komputerowych zaliczanych do wartości niematerialnych i prawnych, do aktywów o niskiej płynności zalicza się wartość tych oprogramowań przemnożoną przez wagę 0,4.

§ 4. 1. Poniższym instrumentom finansowym i towarom giełdowym nabytym na własny rachunek, z zastrzeżeniem ust. 2, odpowiadają następujące wagi:

- 1) akcjom notowanym na urzędowym rynku giełdowym — waga 0,7,
- 2) obligacjom wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski notowanym na urzędowym rynku giełdowym — waga 0,7,
- 3) akcjom notowanym na nieurzędowym rynku giełdowym — waga 0,8,
- 4) obligacjom wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski notowanym na nieurzędowym rynku giełdowym — waga 0,8,
- 5) akcjom notowanym na nieurzędowym rynku pozagiełdowym — waga 0,9,
- 6) obligacjom wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski notowanym na nieurzędowym rynku pozagiełdowym — waga 0,9,
- 7) dłużnym papierom wartościowym wyemitowanym przez Skarb Państwa — waga 0,05,
- 8) dłużnym papierom wartościowym wyemitowanym przez Narodowy Bank Polski — waga 0,05,
- 9) innym akcjom — waga 1,0,
- 10) innym obligacjom — waga 1,0,
- 11) innym instrumentom finansowym — waga 1,0,
- 12) towarom giełdowym — waga 0,7.

2. Towarom giełdowym, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a)—c) ustawy, nabytym na własny rachunek w celu realizacji zadań związanych z organizacją obrotu giełdowego odpowiada waga 0,3.

Załącznik nr 2

SPOSÓB OBLICZANIA STOPY ZABEZPIECZENIA

§ 1. Stopa zabezpieczenia jest obliczana następująco: (kapitał netto: zobowiązania łączne) x 100%.

§ 2. 1. Zobowiązania łączne, o których mowa w § 1, są równe zobowiązaniom ogółem pomniejszonym o:

- 1) pożyczki zabezpieczone,

- 2) zobowiązania wobec akcjonariuszy powstałe w wyniku objęcia i opłacenia przez nich akcji,
- 3) zobowiązania podporządkowane.

2. Przez pożyczki zabezpieczone należy rozumieć pożyczki, dla których zostało prawnie ustalone zabezpieczenie (poręczenie) na majątku strony trzeciej (poręczyciela), obejmujące całą sumę pożyczki.

Załącznik nr 3

SPOSÓB OBLICZANIA WSKAŹNIKA NALEŻNOŚCI

Wskaźnik należności oblicza się według następującego wzoru:

$$WN = (N-Z) / (KN-MKN) \text{ przy } KN > MKN,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WN — wskaźnik należności,

N — należności od klientów z tytułu nieopłaconych przez nich transakcji zawartych w imie-

niu towarowego domu maklerskiego na ich rachunek,

Z — zabezpieczenia zawartych w imieniu towarowego domu maklerskiego transakcji na rachunek klientów nieopłaconych przez klientów,

KN — bieżącą wysokość kapitału netto,

MKN — minimalną wielkość kapitału netto, o której mowa w § 4 rozporządzenia.

Załącznik nr 4

SPOSÓB OBLICZANIA BIEŻĄCEGO POZIOMU ZAANGAŻOWANIA

Bieżący poziom zaangażowania jest obliczany według następującego wzoru:

$$BPZ = \sum_{i=1}^n (p_i \times m_i) + \sum_{j=1}^k d_j,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

BPZ — bieżący poziom zaangażowania,

p_i — cena i-tego towaru giełdowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. b)–e) ustawy, papieru wartościowego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715, z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 702 i 703, Nr 94, poz. 1037, Nr 103, poz. 1099, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1351 i Nr 154, poz. 1799 i 1800), prawa majątkowego, o którym mowa w art. 97 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.

— Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,

m_i — liczba i-tego towaru giełdowego klientów, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. b)–e) ustawy, papieru wartościowego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, prawa majątkowego, o którym mowa w art. 97 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,

d_j — środki pieniężne j-tego klienta,

j — 1...k — numer klienta,

i — 1...n — numer towaru giełdowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. b)–e) ustawy, papieru wartościowego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, i prawa majątkowego, o którym mowa w art. 97 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.